

Motion till riksdagen 2020/21:3121

av Tobias Andersson (SD)

Översyn av studieförbundens verksamhet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att flytta bidragsfördelningen och utvärderingen från Folkbildningsrådet till en statlig myndighet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning av studieförbundens verksamhet i linje med vad som beskrivits i motionen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om den statliga finansieringen av studieförbunden och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

De senaste åren har det blossat upp en debatt om Studieförbundens fusk med medel och ett förbunds tydliga extremism. Studieförbunden delar årligen på miljardstöd från statsbudgeten – en summa som Sverigedemokraterna kraftigt sänkt i sina budgetar. De erhåller även stöd från andra håll, däribland kommuner. Syftet med studieförbunden är att främja folkbildning genom att bland annat anordna så kallade studiecirklar, alltså korta kurstillfällen som ofta utgår från en hobby eller särskilt intresse hos föreläsaren.

Folkrörelsens egna förbund ABF är det största studieförbundet, och ett annat av förbunden är Ibn Rushd. Ibn Rushd har de senaste åren varit i blåsväder kopplat till uppenbar islamistisk extremism och har problematiserats av inga mindre än Säpo själva. Några tillräckliga åtgärder mot dem har dock hitintills inte ägt rum men det torde säga sig självt att skattemedel inte ska finansiera islamism, inte ens ifall det sker inom ramarna för ett studieförbund.

I likhet med folkhögskolorna utgör studieförbunden en mitt-i-mellan-lösning där skapande, bildning och kultur ligger i centrum. Samtidigt domineras studieförbunds-världen av de stora aktörerna med kraftigt begränsade möjligheter för nya förbund att skapas och ta del av de ekonomiska bidragen.

Studieförbunden kontrollerar tillsammans Folkbildningsrådet som i sin tur beslutar hur pengar ska fördelas till de olika förbunden, samt hur utvärderingen ska genomföras. Således är samma studieförbund som får de offentliga medlen indirekt med och ansvarar för sin egen uppföljning. Vilket i alla andra sammanhang skulle vara högst anmärkningsvärt. Bidragsfördelningen och utvärderingen bör därför flyttas från Folkbildningsrådet till en statlig myndighet för att motverka såväl fusk som extremism.

Undertecknad föreslår även en generell och gedigen utredning av den faktiska verksamheten i de olika studieförbunden som ett ytterligare led i arbetet mot fusk och extremism. I väntan på denna utredning bör den statliga finansieringen av studieförbunden kraftigt minska för att på sikt eventuellt fasas ut helt beroende på utredningens slutsatser.

Tobias Andersson (SD)